

Efnisyfirlit

I. KAFLI – Stjórn mála flokkurinn	4
Heiti	4
1. gr	4
Grunngildi	4
2. gr	4
Frelsi einstaklingsins og jafnrétti	4
3. gr	4
Floksaðild	5
4. gr	5
Atkvæðisréttur og kjörgengi	5
5. gr	5
Atkvæðagreiðslur meðal flokksmanna	5
6. gr	5
II. KAFLI – Skipulag Sjálfstæðisflokksins	6
Um landsfund	6
7. gr	6
8. gr	6
9. gr	6
Um flokksráð	7
10. gr	7
11. gr	8
12. gr	8
13. gr	8
14. gr	8
15. gr	9
Um miðstjórn	9
16. gr	9
17. gr	9
18. gr	10
19. gr	10
Um kjördæmisráð	10
20. gr	10
21. gr	10
22. gr	10
23. gr	11
24. gr	11
25. gr	11
Um fulltrúaráð	11
26. gr	11
27. gr	11
28. gr	12
29. gr	12
30. gr	12
31. gr	12
Um flokksfélög	12
32. gr	12
33. gr	12
34. gr	13
35. gr	13
36. gr	13

37. gr.....	13
III. KAFLI – Flokksstarfið.....	14
Formaður Sjálfstæðisflokksins	14
38. gr.....	14
Varaformaður Sjálfstæðisflokksins.....	14
39. gr.....	14
Ritari Sjálfstæðisflokksins	14
40. gr.....	14
Framkvæmdastjórn	14
41. gr.....	14
42. gr.....	15
Starfsstöðvar	15
43. gr.....	15
Málefnanefndir	15
44. gr.....	15
45. gr.....	15
Fjármál.....	15
46. gr.....	15
47. gr.....	15
48. gr.....	15
Upplýsinga- og fræðslumál	16
49. gr.....	16
50. gr.....	16
51. gr.....	16
IV. KAFLI – Framboð á vegum Sjálfstæðisflokksins.....	16
Um þingframboð	16
52. gr.....	16
Um sveitarstjórnarframboð	16
53. gr.....	16
Um framboðslista.....	17
54. gr.....	17
Uppstilling framboðslista.....	17
55. gr.....	17
Röðun á framboðslista.....	17
56. gr.....	17
Um prófkjör.....	17
57. gr.....	17
Um meirihlutasamstarf.....	18
58. gr.....	18
V. KAFLI – Þingflokkur, sveitarstjórnaráð og sérsambönd	18
Um þingflokk sjálfstæðismanna	18
59. gr.....	18
60. gr.....	18
61. gr.....	18
Um sveitarstjórnaráð.....	18
62. gr.....	18
Um sérsambönd	18
63. gr.....	18

64. gr.....	19
Um samtök ungra sjálfstæðismanna	19
65. gr.....	19
Um verkalýðsráð	19
66. gr.....	19
Um samtök sjálfstæðiskvenna	19
67. gr.....	19
Um samtök eldri sjálfstæðismanna	19
68. gr.....	19
VI. KAFLI – Lagabreytingar	19
69. gr.....	19

SKIPULAGSREGLUR SJÁLFSTÆÐISFLOKKSINS

Samþykktar 4. maí 1979 með breytingum samþykktum 1. nóvember 1981, 6. nóvember 1983, 4. apríl 1985, 8. október 1989, 10. mars 1991, 13. október 1996, 14. mars 1999, 14. október 2001, 30. mars 2003, 15. apríl 2007, 28. mars 2009, 20. nóvember 2011, 22. febrúar 2013, 1. nóvember 2014 og 25. október 2015.

I. KAFLI – Stjórn mála flokkurinn

Heiti

1. gr.

Heiti flokksins er Sjálfstæðisflokkurinn.

Grunngildi

2. gr.

Við stofnun Sjálfstæðisflokksins árið 1929 var grundvallarstefna hans mörkuð:

„...Ísland taki að fullu og öllu sín mál í sínar eigin hendur og gæði landsins til afnota fyrir landsmenn eina...“

„Að vinna í innanlandsmálum að víðsýnni og þjóðlegri umbótastefnu á grundvelli einstaklingsfrelsis og atvinnufrelsis með hagsmuni allra stétta fyrir augum.“

Grunngildi Sjálfstæðisflokksins eru frelsi og trú á einstaklinginn. Eignarréttur, réttur til frelsis og jafnréttis eru frumréttindi sérhvers einstaklings þar sem enginn einstaklingur er fæddur til neinna réttinda umfram aðra. Heill þjóðfélagsins byggist á frjálsum atvinnulífi með frjálsri samkeppni til hagsbóta fyrir alla landsmenn.

Sjálfstæðisflokkurinn berst fyrir sjálfstæði landsins og réttlátu þjóðfélagi frjálsra einstaklinga, sem búi við menningu og mannsæmandi lífskjör.

Jafnrétti kynjanna er eitt af grunngildum Sjálfstæðisflokksins.

Þegar kosið er í stjórnir og skipað í trúnaðarstöður flokksstofnana, hvort sem er í nefndir, ráð eða stjórnir, skal ávallt gætt að jöfnum hlutföllum kynjanna

Sjálfstæðisflokkurinn býður fram fulltrúa sína við kosningar til Alþingis og sveitarstjórna á grunni þeirra gilda sem flokkurinn stendur fyrir.

Frelsi einstaklingsins og jafnrétti

3. gr.

Sjálfstæðisflokkurinn starfar á grundvelli frelsis einstaklingsins og jafnréttis. Markmið flokksins er að stuðla að jafnri stöðu og jöfnum tækifærum einstaklinga óháð kynferði, uppruna, aldri, búsetu, trúarbrögðum eða stöðu að öðru leyti. Í öllum störfum Sjálfstæðisflokksins skal þetta haft að leiðarljósi.

Með því að stuðla að jafnrétti kynjanna er lagður grunnur að velferð einstaklinga, fjölskyldna, atvinnulífs og samfélagsins alls.

Ef flokksmaður telur á sér brotið í innra starfi Sjálfstæðisflokksins á grundvelli stöðu sinnar samkvæmt 3. gr. getur hann óskað úrskurðar miðstjórnar þar um.

Flokksaðild

4. gr.

Sjálfstæðisflokkurinn er opinn öllum þeim sem orðnir eru 15 ára gamlir, aðhyllast grunngildi flokksins, skuldbinda sig til að hlíta samþykktum hans og gegna ekki trúnaðarstörfum fyrir annan stjórn mála flokk.

Beiðni um inngöngu eða úrsögn úr Sjálfstæðisflokknum eða einstökum félögum skal undirrituð eigin hendi eða send rafrænt af þeim einstaklingi sem óskar inngöngu eða úrsagnar. Hún skal vera skrifleg og beint til skrifstofu Sjálfstæðisflokksins. Einstaklingur telst flokksbundinn þegar inntökubeiðni hans er skráð í flokksskrá.

Flokksbundinn sjálfstæðismaður getur gerst félagsmaður í sjálfstæðisfélagi á því félagssvæði þar sem hann er búsettur. Ef vafi leikur á því hvort félagsmaður fullnægi skilyrðum 4. gr. er hægt að óska úrskurðar miðstjórnar þar um.

Flokksbundnum sjálfstæðismönnum er með öllu óheimilt að sitja á framboðslistum annarra framboða sem bjóða fram gegn framboðslista Sjálfstæðisflokksins. Sitji flokksbundinn einstaklingur á öðrum framboðslista skal hann fjarlægður úr flokksskrá.

Atkvæðisréttur og kjörgengi

5. gr.

Aðeins fullgildir félagsmenn eiga atkvæðisrétt um einstök mál, kosningarétt og kjörgengi til hvers konar trúnaðarstarfa innan félaga og flokksins í heild, sbr. þó 37. gr. Fullgildir félagsmenn teljast þeir sem:

- a. eru skráðir félagar í Sjálfstæðisflokknum
- b. hafa greitt félagsgjöld sem síðasti aðalfundur þess félags ákvað og viðkomandi er skráður í.

Starfsmönnum Sjálfstæðisflokksins er heimilt að gegna öðrum trúnaðarstörfum á vegum flokksins eða skipa sæti á framboðslista að fengnu leyfi framkvæmdastjórnar flokksins.

Atkvæðagreiðslur meðal flokksmanna

6. gr.

Landsfundur, flokksráð eða miðstjórn geta ákveðið að leggja tiltekið málefni til ráðgefandi atkvæðagreiðslu á meðal flokksmanna. Á sama hátt er kjördæmisráðum og fulltrúaráðum flokksins heimilt að efna til ráðgefandi atkvæðagreiðslu á meðal flokksmanna í viðkomandi sveitarfélagi eða kjördæmi. Miðstjórn er skylt að láta fara fram almenna kosningu meðal flokksmanna um tiltekið málefni berist skrifleg ósk um það frá a.m.k. 5.000 flokksbundnum félagsmönnum og af þeim skulu ekki færri en 300 flokksmenn koma úr hverju kjördæmi landsins.

Atkvæðagreiðslur skulu eiga sér stað eins fljótt og auðið er frá því að ákvörðun var tekin eða beiðni barst miðstjórn. Miðstjórn setur að öðru leyti reglur um framkvæmd kosninga samkvæmt þessari grein.

II. KAFLI – Skipulag Sjálfstæðisflokksins

Um landsfund

7. gr.

Landsfundur hefur æðsta vald í málefnum flokksins. Hann markar heildarstefnu flokksins í landsmálum og setur reglur um skipulag hans.

8. gr.

Landsfundur skal haldinn annað hvert ár. Miðstjórn boðar og undirbýr landsfund. Heimilt er að boða til landsfundar oftari ef miðstjórn telur brýna þörf krefja. Reglulegur landsfundur skal boðaður með minnst þriggja mánaða fyrirvara. Miðstjórn ákveður fundarstað og fundartíma landsfundar og ákveður dagskrá fundarins. Ætíð skulu eftirfarandi atriði á dagskrá reglulegra landsfunda:

1. Skýrsla formanns flokksins um stjórn málaþróun frá síðasta landsfundi
2. Skýrsla varaformanns flokksins um störf flokksráðs og málefna starfið frá síðasta landsfundi
3. Skýrsla ritara flokksins um innra starf flokksins
4. Skýrsla framkvæmdastjóra flokksins um rekstur flokksins og framlagning reikninga
5. Kosning formanns, varaformanns og ritara
6. Kosning stjórnar málefna nefnda skv. 45. gr.
7. Afgreiðsla stjórn málaályktunar og málefnaályktana.

Samþykki meirihluta landsfundar þarf til að taka á dagskrá mál, sem miðstjórn hefur ekki lagt fyrir fundinn.

Um kosningarnar skv. 5. tölulið skal sú regla gilda að hljóti enginn meira en helming gilda atkvæða skal á ný efnt til atkvæðagreiðslu milli þeirra tveggja, er flest atkvæði hlutu eða þeirra, sem efstir og jafnir urðu séu þeir fleiri en tveir. Telst sá kjörinn, sem flest atkvæði hlýtur. Kosningar skv. 6. tölulið skulu bundnar við skriflegar tillögur. Kjósa skal minnst þrjá fulltrúa í hverja málefna nefnd og mest fimm til þess að kjörseðill teljist gildur.

Framkvæmd kosninganna annast þriggja manna kjörstjórn skipuð af miðstjórn eigi síðar en viku fyrir landsfund.

9. gr.

Landsfundargögn, þ.á m. drög að landsfundarályktunum skulu vera tilbúin a.m.k. mánuði fyrir landsfund. Afhendir miðstjórn kjörgögn til þeirra, sem rétt eiga til setu á landsfundi, samkvæmt skriflegri yfirlýsingu formanns viðkomandi sjálfstæðisfélags, þess efnis, að fulltrúinn sé fullgildur til þátttöku á landsfundi, sbr. 8. gr.

Um val landsfundarfulltrúa gildir eftirfarandi:

- I. Landsfundur skal í aðalatriðum skipaður í samræmi við tölu sjálfstæðiskjósenda í kjördæmum landsins, þannig:
 - a. Hvert kjördæmi hefur rétt til að velja þrjá fulltrúa fyrir hverja 200 kjósendur flokksins samkvæmt meðaltali síðustu tvennra alþingiskosninga í því kjördæmi og helmingsbrot þeirrar tölu eða meira.
 - b. Hvert sjálfstæðisfélag (ekki fulltrúaráð) hefur rétt til að velja þrjá fulltrúa á landsfund. Þegar í sjálfstæðisfélagi eru 200 fullgildir félagsmenn samkvæmt 35. gr. hefur það rétt til að velja fjóra fulltrúa og að auki einn fyrir hverja 200 fullgilda félagsmenn umfram þá tölu eða helmingsbrot hennar eða meira. Miða skal við fjölda fullgildra félagsmanna samkvæmt félagatali aðalfundar síðasta starfsárs á undan aðalfundi.
- II. Kjördæmisstjórn skiptir þeim fjölda landsfundarfulltrúa, sem kjósa á eftir kjörfylgi flokksins, á milli fulltrúaráðsumdæma eða félagssvæða, ef fulltrúaráð er ekki starfandi í umdæmi, í sem nánustu samræmi við fylgi flokksins á hverjum stað. Verði ágreiningur um þessa skiptingu skal miðað við tölur fullgildra féлага í sjálfstæðisfélögum í hverju umdæmi á aðalfundi síðasta starfsárs fyrir landsfund. Vilji fulltrúaráð eða félag í umdæmi án fulltrúaráðs ekki una ákvörðun kjördæmisstjórnar, getur það krafist fundar í kjördæmisráði, sem hefur endanlegt úrskurðarvald um málið.
- III. Ef stjórnir allra sjálfstæðisféлага í sama fulltrúaráðsumdæmi gera samkomulag um skiptingu landsfundarfulltrúa samkvæmt kjörfylgi sín á milli, er fulltrúaráðsstjórn heimilt að fela þeim kosningu þeirra fulltrúa, allra eða að hluta, sem kjördæmisstjórn hefur úthlutað fulltrúaráðsumdæminu. Ef samkomulag næst ekki má skjóta ágreiningi um skiptingu fulltrúanna til fulltrúaráðsstjórnar og áfram til endanlegs úrskurðar kjördæmisstjórnar. Félög í umdæmi án fulltrúaráðs geta skotið ágreiningi um skiptingu landsfundarfulltrúa til endanlegs úrskurðar stjórnar kjördæmisráðs.
- IV. Hvert sjálfstæðisfélag kys þá landsfundarfulltrúa er því samkvæmt lið i. er heimilt að velja, en fulltrúaráðin velja þá landsfundarfulltrúa, sem kjósa á eftir kjörfylgi flokksins, að því marki, sem þau hafa ekki falið sjálfstæðisfélögum kosningu þeirra, sbr. Lið iii. Kosning landsfundarfulltrúa skal ávallt fara fram á almennum fulltrúaráðs- eða félagsfundum og skal kosninganna getið í fundarboði. Kosningarrétt og kjörgengi hafa aðeins fullgildir félagsmenn.
- V. Skylt er félagi eða fulltrúaráði að kjósa á sama hátt og segir í lið iv. hæfilega marga varamenn landsfundarfulltrúa, sem taka sæti á landsfundi í forföllum aðalmanna í þeirri röð, sem kosning þeirra segir til um. Stjórn kjördæmisráðs sker endanlega úr um fjölda varamanna fyrir hvert fulltrúaráð og/eða félag.
- VI. Flokksráðsmenn eiga rétt til setu á landsfundi með fulltrúaréttindum. Varamenn flokksráðsmanna samkvæmt 13. gr. 2. mgr. taka sæti á landsfundi í forföllum aðalmanna.

Um flokksráð

10. gr.

Flokksráð markar stjórnmalastefnu flokksins og afstöðu til einstakra mála, ef ekki liggja fyrir ályktanir landsfundar. Tillögu um þátttöku Sjálfstæðisflokksins í myndun ríkisstjórnar ber að leggja fyrir flokksráð sem tekur ákvörðun um ríkisstjórnaraðild flokksins.

Flokksráð hefur úrskurðarvald milli landsfunda um allt málefnavarfar Sjálfstæðisflokksins og ber að tryggja að öll starfsemi flokksins sé í samræmi við samþykktir hans, stefnuskrá og ályktanir landsfunda.

11. gr.

Flokksráð skal boðað til fundar eigi sjaldnar en einu sinni á ári við upphaf hvers reglulegs Alþingis eða oftár ef formanni þykir ástæða til, stjórn flokksráðs tekur ákvörðun þar að lútandi eða ef 20 flokksráðsmenn eða fleiri óska þess skriflega, að ráðið sé kvatt saman til fundar.

12. gr.

Sjálfkjörnir í flokksráð eru:

- a. Formaður flokksins sem jafnframt er formaður flokksráðs.
- b. Varaformaður flokksins, ritari, miðstjórn, framkvæmdastjórn, fjármálaráð, upplýsinga- og fræðslunefnd, stjórn sveitarstjórnaráðs og fastráðnir starfsmenn flokksins í fullu starfi
- c. Formenn og meðstjórnendur málefnavanfnda flokksins, sbr. 45. gr.
- d. Alþingismenn og frambjóðendur í aðalsætum á framboðslista flokksins við alþingiskosningar hverju sinni. Frambjóðandi tekur ekki sæti í flokksráði fyrr en að afloknum alþingiskosningum hafi hann ekki átt þar sæti fyrir
- e. Sveitarstjórnarmenn og frambjóðendur í aðalsætum á framboðslista flokksins við sveitarstjórnarkosningar hverju sinni. Frambjóðandi tekur ekki sæti í flokksráði fyrr en að afloknum sveitarstjórnarkosningum hafi hann ekki átt þar sæti fyrir
- f. Stjórnir kjördæmisráða
- g. Fyrrverandi kjörnir alþingismenn flokksins.

13. gr.

Kjördæmisráð kjósa árlega á aðalfundi í flokksráð einn fulltrúa fyrir hverja þúsund kjósendur Sjálfstæðisflokksins í síðustu alþingiskosningum í því kjördæmi og helmingsbrot þeirrar tölu eða meira. Fulltrúatala kjördæmis skal þó aldrei vera lægri en nemur heildartölu kjörinna fulltrúa í kjördæminu. Landssambönd innan vébanda flokksins kjósa hvert um sig 8 menn í flokksráð og að auki einn fulltrúa fyrir hvert þúsund féлага og helmingsbrot þeirrar tölu eða meira.

Kjördæmisráð og landssamtök kjósa varamenn í flokksráð, jafnmarga og aðalmenn og má við kjör varamanns ákveða hvers varamaður hann sé.

14. gr.

Í flokksráði starfar stjórn sem ber ábyrgð á skyldum flokksráðs á milli funda. Í henni eiga sæti:

- a. Formaður flokksins sem jafnframt er formaður stjórnar, varaformaður sem er varaformaður stjórnar og ritari sem er ritari stjórnar.
- b. Formenn málefnavanfnda sbr. 44. og 45. gr.

Stjórn flokksráðs hefur umsjón með öllu málefnavarfar Sjálfstæðisflokksins á milli flokksráðsfunda, skipuleggur flokksráðsfundi og hefur eftirlit með því að starfsemi flokksins sé í samræmi við samþykktir hans, stefnuskrá og ályktanir landsfunda.

Ef ekki liggja fyrir ákvarðanir landsfundar eða flokksráðs um pólitíska afstöðu flokksins til mála, sem skyndilega ber að, og ekki er unnt að koma því við að þessir aðilar taki afstöðu skal stjórn flokksráðs fjalla um álitaefni og getur markað pólitíska afstöðu flokksins í samráði við málefnanefndir flokksins.

15. gr.

Ef formaður Sjálfstæðisflokksins fellur frá eða segir af sér tekur kjörinn varaformaður við störfum hans. Flokksráð kýs þá nýjan varaformann og gildir kjör hans til næsta landsfundar.

Ef varaformaður Sjálfstæðisflokksins fellur frá eða segir af sér kýs flokksráð nýjan varaformann og gildir kjör hans til næsta landsfundar.

Ef ritari Sjálfstæðisflokksins fellur frá eða segir af sér kýs flokksráð nýjan ritara í hans stað. Gildir kjör hans til næsta landsfundar.

Um miðstjórn

16. gr.

Framkvæmdastjórn flokksins er í höndum miðstjórnar. Hún ber ábyrgð á öllu innra starfi flokksins, hefur eftirlits- og úrskurðarvald um allar framkvæmdir á vegum hans, hefur umráð yfir eignum og gætir þess að skipulagsreglum sé fylgt. Miðstjórn semur árlega skýrslu um starf flokksins og leggur fyrir flokksráðsfund til umræðu. Miðstjórn fjallar árlega um reikninga flokksins, sem framkvæmdastjóri skal bera undir hana til samþykktar.

Á hverjum fundi miðstjórnar skal eftirfarandi m.a. tekið fyrir:

- a. Nýskráningar og úrsagnir úr Sjálfstæðisflokknum, sbr. 4. gr.
- b. Starf upplýsinga- og fræðslunefndar
- c. Fjármál flokksins, starf fjármálaráðs og staða fjáröflunar
- d. Starf skrifstofu flokksins
- e. Starf flokksskrifstofa út á landi
- f. Starf sérsambanda
- g. Starf innan kjördæma
- h. Önnur mál.

Ákvörðunum miðstjórnar má skjóta til landsfundar.

17. gr.

Miðstjórn er þannig skipuð:

- a. Formaður flokksins sem jafnframt er formaður miðstjórnar
- b. Varaformaður flokksins sem er varaformaður miðstjórnar
- c. Ritari flokksins sem jafnframt er ritari miðstjórnar
- d. Formaður þingflokks, formaður sveitarstjórnaráðs, formenn sérsambanda skv. 63. gr. og formenn kjördæmisráða, auk formanns og varaformanns fulltrúaráðsins í Reykjavík.

- e. Formaður fjármálaráðs og formaður upplýsinga- og fræðslunefndar
- f. 18 fulltrúar kjörnir af kjördæmisráðum sbr. 23. gr.
- g. Tveir þingmenn kjörnir af þingflokki Sjálfstæðisflokksins
- h. Framkvæmdastjóri Sjálfstæðisflokksins á sæti í miðstjórn með málfrelsi og tillögurétt.

18. gr.

Miðstjórn skal boðuð til fundar eigi sjaldnar en sex sinnum á ári. Ef formanni flokksins þykir ástæða til eða ef tíu miðstjórnarmenn eða fleiri óska þess skriflega og tilgreina fundarefni, er heimilt að kveðja miðstjórn saman til aukafundar.

Miðstjórnarfundir skal boða með bréfi til allra fulltrúa miðstjórnar með viku fyrirvara.

19. gr.

Á fyrsta fundi miðstjórnar að loknum landsfundi skal hún kjósa til tveggja ára í senn formann og fjóra meðstjórnendur í upplýsinga- og fræðslunefnd sem hefur umsjón með kynningarmálum, stefnumótun og tillögugerð á sviði upplýsinga- og fræðslumála skv. 49. gr. Öllum flokksmönnum skal boðið að bjóða sig fram til setu í nefndinni og framboð skulu berast miðstjórn eigi síðar en viku fyrir val í nefndina. Berist ekki framboð skal formaður tilnefna fulltrúa við kjörið.

Miðstjórn skipuleggur landsfund sbr. 8. gr. Miðstjórn skipar einnig fjármálaráð flokksins skv. 46.-48. gr. á fyrsta fundi sínum að loknum landsfundi.

Um kjördæmisráð

20. gr.

Kjördæmisráð fer með sameiginleg flokksmál í hverju kjördæmi. Í Reykjavík fer fulltrúaráð sjálfstæðisfélaganna með mál Reykjavíkurkjördæma.

21. gr.

Fulltrúaráð kjósa hvert um sig fulltrúa í kjördæmisráð, einn fulltrúa fyrir hverja tíu fulltrúaráðsfélaga eða brot úr þeirri tölu, sbr. 27. gr. Almenn sjálfstæðisfélög kjósa í kjördæmisráð sem svarar einum fulltrúa fyrir hverja fimmtíu fullgilda félagsmenn sjálfstæðisfélaga í umdæminu og helmingsbrott þeirrar tölu eða meira, í réttu hlutfalli við fjölda fullgildra félagsmanna við síðustu áramót þar á undan. Þó skal félag, sem ekki nær þessari tölu hafa rétt til að kjósa einn fulltrúa í kjördæmisráð. Stjórn fulltrúaráðs skiptir fulltrúum milli félaganna eftir þessari reglu. Vilji félagin ekki una þeirri skiptingu, geta þau lagt ágreininginn undir úrskurð almenns fundar í fulltrúaráðinu en síðar má skjóta málinu til kjördæmisráðs, sem hefur endanlegt úrskurðarvald.

Formenn fulltrúaráða, kjörnir þingmenn flokksins í kjördæminu, kjörnir aðalmenn í sveitarstjórnnum fyrir Sjálfstæðisflokkinn í kjördæminu og formenn kjördæmissamtaka sérsambanda skv. 63. gr. í kjördæminu eru sjálfkjörnir í kjördæmisráð.

22. gr.

Kjördæmisráð skal koma saman til fundar minnst einu sinni á ári. Að loknu kjördæmisþingi skal kjördæmisráð senda miðstjórn skýrslu um störf kjördæmisráðsins, skipan í stjórn þess og trúnaðarstöður ásamt afriti skýrslna þeirra félaga sem aðild eiga að kjördæmisráði.

23. gr.

Kjördæmisráð kýs úr sínum hópi kjördæmisstjórn sjö manna. Formaður kjördæmisráðs skal kjörinn sérstaklega en stjórn þess skiptir að öðru leyti með sér verkum. Heimilt er þó að stjórnina skipi allt að fimmtán manns, enda sé sú tilhögun samþykkt með minnst tveimur þriðju atkvæða. Ráðið hefur enn fremur heimild til að skipa skipulagsnefnd, fjármálanefnd, útgáfu- og upplýsinganefnd og aðrar nefndir sem hún telur ástæðu til. Formenn kjördæmissamtaka ungra sjálfstæðismanna eru sjálfkjörnir í stjórn kjördæmisráðs.

Kjördæmisráð kýs hvert um sig þrjá fulltrúa í miðstjórn og þrjá til vara, en fulltrúaráðið í Reykjavík þrjá fulltrúa fyrir hvort Reykjavíkurkjördæmi í miðstjórn og þrjá til vara.

Kosningar til miðstjórnar skulu vera bundnar við skriflegar tillögur. Framkvæmd kosninganna annast þriggja manna kjörstjórn skipuð af viðkomandi stjórn kjördæmisráðs eigi síðar en viku fyrir kjördæmisráðsfund.

24. gr.

Stjórn kjördæmisráðs ber gagnvart miðstjórn ábyrgð á því, að flokksstarfið í viðkomandi kjördæmi sé í samræmi við skipulagsreglur flokksins. Kjördæmisstjórn fylgist með því að fulltrúaráðin og félögin kjósi reglulega fulltrúa í kjördæmisráð. Er stjórnnum fulltrúaráða og flokksfélaga skylt að gefa kjördæmisráði upplýsingar um félagatölu og önnur þau atriði, sem kjördæmisstjórn er nauðsynlegt til þess að geta gegnt hlutverki sínu.

25. gr.

Kjördæmisráð skal kosið árlega.

Um fulltrúaráð

26. gr.

Sjálfstæðisfélög í hverju sveitarfélagi mynda sameiginlegt fulltrúaráð, sem fer með stjórn sameiginlegra mála félaganna á starfssvæðinu.

Kjördæmisráð getur ákveðið önnur staðarmörk fulltrúaráðs innan kjördæmisins að áskildu samþykki viðkomandi félags- og fulltrúaráðsstjórna.

Í Reykjavík fer fulltrúaráð sjálfstæðisfélaganna með mál Reykjavíkurkjördæma. Ákvæði 24. og 28.-30. gr. ná ekki til fulltrúaráðsins í Reykjavík.

Fulltrúaráðum er heimilt að skipa skipulagsnefnd, fjármálanefnd, útgáfu- og upplýsinganefnd og aðrar nefndir sem talin er ástæða til.

27. gr.

Fulltrúaráð skal skipað það mörgum einstaklingum, að svari til eins fulltrúa fyrir hverja 100 íbúa sveitarfélagsins. Meðlimir fulltrúaráðs skulu þó aldrei vera færri en tólf og eigi fleiri en 180, að viðbættum formönnum allra sjálfstæðisféлага á starfssvæðinu. Í sérlægum fulltrúaráðs er heimilt að ákveða aðra tölu fulltrúaráðsmanna en hér greinir. Við kjör til kjördæmisráðs og atkvæðagreiðslu um sameiginleg mál kjördæmisins, sem fulltrúaráðum er ætlað að taka ákvörðun um, skulu réttindi takmörkuð við þá tölu fulltrúaráðsmanna, sem hér er ákveðin.

28. gr.

Þar sem fleiri en eitt félag er í sveitarfélagi velja þau í fulltrúaráð í hlutfalli við meðlimatölu fullgildra félagsmanna en heimilt er þeim að semja um önnur hlutföll í skiptingu fulltrúa milli félaganna.

29. gr.

Fulltrúaráð skal kosið árlega. Stjórn fulltrúaráðs fylgist með því að félögin kjósi reglulega fulltrúa sína í ráðið og endurskoðar árlega skiptingu fulltrúa milli félaganna í samræmi við tölu fullgildra félagsmanna. Er stjórnnum félaganna skylt að gefa stjórn fulltrúaráðs nákvæmar upplýsingar um fjölda fullgildra félagsmanna.

30. gr.

Hvert fulltrúaráð setur sér nánari starfsreglur, þar sem m.a. séu ákvæði um stjórn ráðsins. Ekki mega starfsreglur fulltrúaráðsins brjóta í bága við skipulagsreglur flokksins, enda nýtur fulltrúaráð ekki réttinda innan flokksins nema reglur þess hafi verið staðfestar af viðkomandi stjórn kjördæmisráðs. Ákvörðun stjórnar kjördæmisráðs samkvæmt þessari grein má skjóta til miðstjórnar.

31. gr.

Þegar aðeins er eitt sjálfstæðisfélag í sveitarfélagi er ekki skylt að starfrækja þar einnig fulltrúaráð, heldur fer stjórn félagsins með öll þau réttindi sem stjórn fulltrúaráðs á starfssvæðinu annars hefði. Félagshundir fara með réttindi fulltrúaráðsfunda og skal fjöldi fulltrúa félagsins í kjördæmisráði miðaður við að þar starfi einnig fulltrúaráð, sbr. 21. gr.

Formaður slíks félags er sjálfkjörinn í kjördæmisráð á sama hátt og formenn fulltrúaráða.

Um flokksfélög**32. gr.**

Heimilt er að stofna og starfrækja eftirtaldar tegundir sjálfstæðisfélaga:

- a. Almenn félög sjálfstæðisfólks
- b. Félag ungs sjálfstæðisfólks
- c. Félag sjálfstæðiskvenna
- d. Félag sjálfstæðisfólks innan launþegasamtaka
- e. Önnur félög sjálfstæðisfólks sem miðstjórn og kjördæmisráð samþykkja.

Ekki má stofna og starfrækja fleiri en eitt sjálfstæðisfélag sömu tegundar á sama félagssvæði, sbr. þó 33. gr.

33. gr.

Félagssvæði skal ná yfir sveitarfélag. Þó getur stjórn kjördæmisráðs ákveðið að félagssvæði nái yfir fleiri en eitt sveitarfélag innan sama kjördæmis.

Miðstjórn getur heimilað með samþykki stjórnar viðkomandi fulltrúaráðs og kjördæmisráðs að stofna og starfrækja fleiri en eitt almennt félag sjálfstæðisfólks í sveitarfélagi, enda nái hvert félag yfir ákveðið hverfi í sveitarfélaginu. Miðstjórn getur heimilað að félög nái yfir fleiri en eitt kjördæmi.

34. gr.

Öll réttindi félags, sem ákvarðast af fjölda félagsmanna samkvæmt skipulagsreglum flokksins skulu miðuð við fjölda fullgilda félagsmanna síðustu áramót þar á undan.

35. gr.

Félag þarf að fullnægja eftirtöldum skilyrðum til að halda réttindum sínum:

- a. Að hafa minnst 20 fullgilda félagsmenn
- b. Að fylgja skipulagsreglum flokksins að dómi miðstjórnar
- c. Að halda aðalfund á ári hverju og eigi síðar en í lok febrúar
- d. Boða skal aðalfund með viku fyrirvara. Framboðsfrestur skal ekki renna út fyrr en fjórum dögum hið minnsta eftir að aðalfundur hefur verið boðaður
- e. Að senda árlega, að afloknum aðalfundi, stjórn fulltrúaráðs og stjórn kjördæmisráðs skýrslu um starfsemi félagsins á árinu ásamt skrá yfir fullgilda félagsmenn miðað við þann aðalfund
- f. Að greiða árgjald í kjördæmissjóð fyrir hvern fullgildan félagsmann samkvæmt félagatali síðasta aðalfundar félagsins eftir nánari ákvörðun kjördæmisráðs.

36. gr.

Hvert sjálfstæðisfélag setur sér eigin lög, sem ekki mega brjóta í bága við skipulagsreglur flokksins, enda nýttur félag ekki réttinda innan flokksins nema lög þess hafi verið staðfest af viðkomandi stjórn kjördæmisráðs. Ákvörðun stjórnar kjördæmisráðs samkvæmt þessari grein má skjóta til miðstjórnar.

Ef ekki er haldinn aðalfundur í félagi missa félagsmenn þess rétt til setu á kjördæmisþingi. Ef aðalfundur hefur ekki verið haldinn í tvö ár skal stjórn kjördæmisráðs gera miðstjórn grein fyrir störfum viðkomandi félags, sem tekur ákvörðun um skipun bráðabirgðastjórnar, slit þess eða sameiningu við annað félag. Skipi miðstjórn bráðabirgðastjórn öðlast viðkomandi félag hvorki réttindi til að kjósa fulltrúa til kjördæmisráðs eða fulltrúaráðs fyrr en löglegur aðalfundur hefur verið haldinn.

37. gr.

Nýtt og endurvakið sjálfstæðisfélag skal hafa starfað í 12 mánuði áður en það öðlast réttindi til að kjósa menn í fulltrúaráð eða kjördæmisráð nema bæði miðstjórn og kjördæmisráð samþykki annað.

III. KAFLI – Flokksstarfið

Formaður Sjálfstæðisflokksins

38. gr.

Formaður Sjálfstæðisflokksins er æðsta embætti innan flokksins. Hann sækir umboð sitt beint til landsfundar. Formaður Sjálfstæðisflokksins stýrir, samræmir og hefur eftirlit með öllu starfi innan flokksins. Hann kemur fram fyrir hönd flokksins út á við.

Formaður Sjálfstæðisflokksins hefur seturétt með málfrelsi, tillögu- og atkvæðisrétt á öllum fundum á vegum flokksins. Hann hefur jafnframt rétt til að boða fundi í öllum félögum og stofnunum innan flokksins og taka að sér fundarstjórn.

Formaður Sjálfstæðisflokksins er formaður miðstjórnar flokksins, flokksráðs, stjórnar flokksráðs og framkvæmdastjórnar.

Varaformaður Sjálfstæðisflokksins

39. gr.

Varaformaður Sjálfstæðisflokksins sækir umboð sitt beint til landsfundar. Varaformaður Sjálfstæðisflokksins er staðgengill formanns í fjarveru hans.

Varaformaður Sjálfstæðisflokksins er varaformaður miðstjórnar flokksins, flokksráðs, stjórnar flokksráðs og framkvæmdastjórnar.

Varaformaður Sjálfstæðisflokksins hefur seturétt með málfrelsi og tillögurétt á öllum fundum á vegum flokksins.

Ritari Sjálfstæðisflokksins

40. gr.

Ritari Sjálfstæðisflokksins sækir umboð sitt beint til landsfundar. Óski formaður og varaformaður eftir því getur ritari verið staðgengill formanns eða varaformanns.

Ritari Sjálfstæðisflokksins er ritari miðstjórnar flokksins, flokksráðs, stjórnar flokksráðs og framkvæmdastjórnar.

Ritari skal ekki gegna ráðherraembætti á vegum flokksins, enda hafi hann sérstaka ábyrgð gagnvart innra starfi flokksins gegni formaður og varaformaður ráðherraembætti. Taki ritari við ráðherraembætti skal hann segja af sér og nýr kjörinn á landsfundi eða af flokksráði eftir því sem við á.

Ritari Sjálfstæðisflokksins hefur seturétt með málfrelsi og tillögurétt á öllum fundum á vegum flokksins.

Framkvæmdastjórn

41. gr.

Framkvæmdastjórn flokksins skipa: Formaður flokksins, sem jafnframt er formaður framkvæmdastjórnar, varaformaður og ritari flokksins, formaður þingflokks og formaður sveitarstjórnaráðs.

42. gr.

Framkvæmdastjórn ber ábyrgð á samræmingu flokksstarfsins og eflingu þess um allt land. Fundargerðir framkvæmdastjórnar skulu lagðar fram á miðstjórnarfundum.

Starfsstöðvar

43. gr.

Þjónustumiðstöð Sjálfstæðisflokksins skal vera í Reykjavík. Miðstjórn ræður framkvæmdastjóra flokksins svo og forstöðumenn starfsstöðva að fengnum tillögum stjórna viðkomandi kjördæmisráða. Framkvæmdastjóri ræður starfsfólk á aðalskrifstofu flokksins.

Málefnanefndir

44. gr.

Innan flokksins skulu starfa málefnanefndir í umboði flokksráðs. Þær hafa umsjón með og skipuleggja málefnavarf Sjálfstæðisflokksins, fjalla um afmörkuð málefni og skulu skila álitsgerðum sínum og tillögum til landsfundar, flokkráðs og/eða stjórnar flokksráðs.

Málefnanefndir undirbúa einnig drög að ályktunum fyrir landsfundi og alþingiskosningar og leggja fyrir miðstjórn. Málefnanefndir má skipa með hliðsjón af nefndaskipan Alþingis á hverjum tíma. Jafnframt má skipa málefnanefndir til að fjalla um ákveðin málefni. Miðstjórn er heimilt er að skipa málefnanefndir á milli landsfunda til að fjalla um afmörkuð málefni.

Allir flokksmenn eiga rétt til þess að taka þátt í störfum málefnanefnda.

45. gr.

Landsfundur kýs fimm í stjórn málefnanefnda. Sá sem flest atkvæði hlýtur er formaður nefndar. Miðstjórn skipar síðan allt að fjóra í hverja nefnd, þar á meðal varaformann. Allir flokksmenn geta boðið sig fram til embætta í málefnanefndum.

Þingflokkur skipar þingmenn viðkomandi fastanefnda og sveitarstjórnaráð skipar einn fulltrúa úr sínum röðum í stjórn hverrar málefnanefndar.

Fjármál

46. gr.

Miðstjórn skipar fjármálaráð, sem hefur með höndum fjármál flokksins. Í fjármálaráði geta setið allt að þrjátíu fulltrúar.

47. gr.

Miðstjórn skipar formann fjármálaráðs en ráðið skiptir að öðru leyti með sér verkum.

48. gr.

Miðstjórn setur fjármálaráði starfsreglur. Fjármálaráð skal skipað að loknum hverjum almennum þingkosningum. Það skal gera miðstjórn grein fyrir störfum sínum árlega.

Upplýsinga- og fræðslumál

49. gr.

Miðstjórn skipar fimm manna upplýsinga- og fræðslunefnd skv. 19. gr., sem sér um kynningarmál flokksins út á við. Nefndin skal einnig vinna að tillögum og áætlunargerð á sviði fræðslumála og upplýsingamála, jafnt innan flokksins sem á almennum vettvangi samkvæmt erindisbréfi sem miðstjórn setur.

Upplýsinga- og fræðslunefnd getur skipað undirnefndir um einstaka málaflokka inn á verksviði hennar. Allir flokksmenn geta boðið sig fram til embætta í undirnefndunum. Nefndin skal einnig halda reglulega opna fundi þar sem öllum flokksmönnum er gefinn kostur á því að taka þátt í verkefnum og starfi nefndarinnar.

50. gr.

Upplýsinga- og fræðslunefnd starfrækir Stjórnámálaskóla Sjálfstæðisflokksins. Stjórnin skal marka skólanum stefnu og vera tengiliður við flokksfélög um kennslu á vegum skólans. Skólinn skal m.a. halda námskeið um skipulag Sjálfstæðisflokksins, ræðumennsku, fundarsköp, greinaskrif, markaðssetningu og netmiðlun. Nefndin skal sjá til þess að námskeið á vegum skólans verði í boði um allt land.

51. gr.

Allir flokksmenn eiga að geta tekið þátt í starfi Sjálfstæðisflokksins óháð dvalarstað. Upplýsinga- og fræðslunefnd hefur forgöngu um uppbyggingu á þessu sviði.

IV. KAFLI – Framboð á vegum Sjálfstæðisflokksins

Um þingframboð

52. gr.

Kjördæmisráð ákveður framboðslista flokksins við kosningar til Alþingis.

Um sveitarstjórnarframboð

53. gr.

Um framboð flokksins til sveitarstjórnarkosninga gilda eftirfarandi reglur:

- a. Í sveitarfélögum þar sem fulltrúaráð starfa skulu framboð ákveðin af þeim
- b. Í sveitarfélögum þar sem ekki er starfandi fulltrúaráð skulu framboð ákveðin af því sjálfstæðisfélagi sem þar starfar
- c. Þar sem fulltrúaráð eða sjálfstæðisfélög ná yfir fleiri en eitt sveitarfélag skal atkvæðisréttur um framboð aðeins heimill þeim, sem lögheimili eiga innan þess sveitarfélags, sem kjósa skal í.

Um framboðslista

54. gr.

Þegar ákveða skal framboðslista, skal til þess fundar boðað í samræmi við reglur kjördæmis- eða fulltrúaráðs. Til þess að listi sé lögmætur, þarf samþykki meirihluta fundarmanna. Skylt er að hafa leynilega atkvæðagreiðslu, ef þess er óskað.

Staðfestingu miðstjórnar þarf á framboðslista, svo að hann verði fram borinn í nafni flokksins.

Uppstilling framboðslista

55. gr.

Kjördæmisráð og fulltrúaráð geta ákveðið að kjósa uppstillingarnefnd sem hafi það hlutverk að gera tillögu um skipan framboðslista flokksins við alþingis- eða sveitarstjórnakosningar. Slík ákvörðun þarf að hljóta samþykki 2/3 hluta fundarmanna og gildir einungis fyrir einn framboðslista í senn.

Tillaga uppstillingarnefndar um skipan framboðslista skal lögð fyrir til afgreiðslu á fundi kjördæmis- eða fulltrúaráðs. Heimilt er að ákveða að bæði aðal- og varamenn taki þátt í atkvæðagreiðslu um tillöguna, en þá skal ákvörðun þar um tekin um leið og ákvörðun skv. 1. mgr. þessarar greinar er tekin og með sama hlutfalli atkvæða og gildistíma og þar greinir. Einfaldur meirihluti atkvæða nægir til að samþykkja listann.

Miðstjórn setur samræmdar framkvæmdareglur um uppstillingu framboðslista á vegum flokksins.

Röðun á framboðslista

56. gr.

Kjördæmisráð og fulltrúaráð geta ákveðið að boða fund þar sem raðað verði upp framboðslista fyrir alþingis- eða sveitastjórnarkosningar. Um leið og ákvörðun er tekin um að boða til slíks fundar skal taka ákvörðun um fjölda sæta sem raða skal í. Ákvörðun um að raða upp framboðslista og fjölda sæta sem raðað skal í þarf að hljóta samþykki 2/3 hluta fundarmanna og gildir einungis fyrir einar kosningar í senn. Heimilt er að ákveða að bæði aðal- og varamenn taki þátt í röðun, en þá skal ákvörðun þar um tekin um leið og ákvörðun um að raða upp framboðslista er tekin og með sama hlutfalli atkvæða og gildistíma og að framan greinir.

Á fundi sem raðar upp framboðslista skal gengið til kosninga meðal fundarmanna um eins mörg sæti á listanum og ákveðið hefur verið að raða í. Byrjað er á því að kjósa um 1. sætið. Þegar ljóst er hver skipar það sæti er óskað eftir framboðum um 2. sæti. Þar geta þeir sem ekki hlutu kosningu í 1. sætið tekið áfram þátt með framboði sínu til næsta sætis o.s.frv. Miðstjórn setur samræmdar framkvæmdareglur um röðun á framboðslista flokksins.

Um prófkjör

57. gr.

Ákvörðunarvald um prófkjör er ávallt í höndum kjördæmisráðs við framboð til alþingiskosninga en í höndum fulltrúaráða vegna framboða til sveitarstjórnarkosninga. Á sama fundi er heimilt að taka ákvörðun um að víkja tímabundið frá reglum b-liðar 5. gr. fram að prófkjöri. Slíkar ákvarðanir þurfa að hljóta samþykki 2/3 hluta fundarmanna og gilda einungis fyrir einar kosningar í senn.

Miðstjórn flokksins setur samræmdar framkvæmdareglur um prófkjör vegna framboða til Alþingis og sveitarstjórna sem gilda skulu þar sem prófkjör eru ákveðin.

Um meirihlutasamstarf

58. gr.

Þar sem flokkurinn myndar sveitarstjórnarmeirihluta með öðrum flokkum eða samtökum skal kynna málefnasamning meirihlutans hjá þeim stofnunum flokksins er ákváðu framboðið.

V. KAFLI – Þingflokkur, sveitarstjórnaráð og sérsambönd

Um þingflokk sjálfstæðismanna

59. gr.

Þingmenn Sjálfstæðisflokksins mynda þingflokk sjálfstæðismanna.

60. gr.

Þingflokkurinn tekur ákvarðanir um afstöðu flokksins á Alþingi. Að meginstefnu er þingflokkurinn bundinn af ákvörðunum landsfundar og flokksráðs en markar stefnu flokksins að öðru leyti í samráði við flokksráð og miðstjórn.

61. gr.

Þingflokkurinn kys sér í upphafi hvers þings, formann, varaformann og ritara. Að öðru leyti setur þingflokkurinn sér starfsreglur.

Um sveitarstjórnaráð

62. gr.

Aðal- og varamenn Sjálfstæðisflokksins í sveitarstjórnnum hverju sinni mynda sveitarstjórnaráð Sjálfstæðisflokksins. Flokksbundnir sjálfstæðismenn sem gegna störfum bæjar- eða sveitarstjóra eða taka þátt í sameiginlegum framboðum til sveitarstjórna eiga einnig aðild að ráðinu. Sveitarstjórnaráð heldur aðalfund sinn á fjögurra ára fresti, að loknum sveitarstjórnakosningum, og kys sér þá 9 manna stjórn. Ráðið setur sér sjálft starfsreglur.

Um sérsambönd

63. gr.

Sérsambönd teljast Samband ungra sjálfstæðismanna, Landssamband sjálfstæðiskvenna, Verkalýðsráð Sjálfstæðisflokksins og Samtök eldri sjálfstæðismanna. Önnur sérsambönd verða ekki mynduð nema með samþykki landsfundar.

64. gr.

Starfsreglur sérsambanda innan flokksins og allra flokkssamtaka eru háðar staðfestingu miðstjórnar. Ef aðalfundur hefur ekki verið haldinn í sérsambandi í tvö ár getur miðstjórn skipað bráðabirgðastjórn í sambandinu til að boða nýjan aðalfund og kjósa nýja stjórn.

Um samtök ungra sjálfstæðismanna**65. gr.**

Samband ungra sjálfstæðismanna fer með yfirstjórn félagsmála ungra sjálfstæðismanna innan vébanda flokksins. Félagsmaður í Sambandi ungra sjálfstæðismanna getur hver sá gerst sem orðinn er 15 ára. Sambandið setur sér sjálft starfsreglur.

Um verkalyðsráð**66. gr.**

Verkalyðsráð Sjálfstæðisflokksins fer með yfirstjórn málefna félagssamtaka launþega innan vébanda flokksins. Reglur um starfsemi verkalyðsráðs og skipulag launþegasamtaka flokksins skulu settar af fulltrúasamkomu samtakanna.

Um samtök sjálfstæðiskvenna**67. gr.**

Landssamband sjálfstæðiskvenna fer með yfirstjórn félagsmála félaga sjálfstæðiskvenna innan vébanda flokksins. Landssambandið setur sér sjálft starfsreglur.

Um samtök eldri sjálfstæðismanna**68. gr.**

Samtök eldri sjálfstæðismanna fara með yfirstjórn félagsmála eldri sjálfstæðismanna innan vébanda flokksins. Félagsmaður í Samtökum eldri sjálfstæðismanna getur hver sá gerst sem orðinn er 60 ára. Heimilt er að starfrækja eitt eða fleiri félög innan samtakanna. Samtökin setja sér sjálf starfsreglur.

VI. KAFLI – Lagabreytingar**69. gr.**

Landsfundur einn hefur vald til þess að breyta samþykktum Sjálfstæðisflokksins en þó getur landsfundur veitt miðstjórn eða flokksráði leyfi til bráðabirgðabreytinga milli landsfunda. Tillögur að breytingum á samþykktum Sjálfstæðisflokksins skulu hafa borist miðstjórn a.m.k. mánuði fyrir boðaðan landsfund og skal dreift með öðrum landsfundargögnum.